

PMO

وزارت راه و شهرسازی

سازمان بنادر و دریانوردی

دستور العمل

صدور گواهینامه بر اساس کنوانسیون بین‌المللی
مسئولیت مدنی در قبال آلودگی فاشی از
نفت سوخت کشتیها، مصوب ۲۰۰۱ میلادی

تبیه کنندۀ:

اداره کل امور دریایی (اداره ثبت کشتیها و صدور گواهینامه های دریایی)

«بسمه تعالیٰ»

دستور العمل حاضر بر مبنای قانون الحقق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین المللی مسئولیت مدنی در قبال خسارت آلودگی ناشی از نفت سوخت کشتی‌ها میباشد که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ 1389/2/28 به تصویب مجلس شورای اسلامی و در تاریخ 1389/3/12 به تائید شورای نگهبان رسیده و نهایتاً در مورخ 1389/3/22 به وزارت راه و ترابری جهت اجراء ابلاغ گردیده است.

- استناد :

این دستورالعمل مستند به دستورالعمل سازمان بنادر و دریانوردی جهت صدور گواهینامه تحت کنوانسیون بین المللی مسئولیت مدنی در قبال خسارت آلودگی ناشی از نفت سوخت کشته مصوب سال 2001 میلادی میباشد که من بعد با عنوان 'کنوانسیون' به آن اشاره خواهد شد.

- دامنه عملکرد :

ملزومات این دستورالعمل قابل اعمال بر تمامی کشتی های تجاری با ظرفیت ناخالص 1000 تن یا بیشتر که تحت پرچم جمهوری اسلامی ایران باشند در زمان درخواست گواهینامه تحت کنوانسیون و یا کشتی های تحت پرچم کشورهای غیر متعاهد به کنوانسیون، مقاضی دریافت گواهینامه تحت کنوانسیون از کشور جمهوری اسلامی ایران در صورت صلاحیت مقامات سازمان بنادر و دریانوردی میباشد.

- تعاریف :

- کشتی : به معنای هر نوع کشتی دریا پیما و هر نوع شناور دریایی میباشد.
- سازمان بنادر و دریانوردی (PMO) : یعنی سازمان بنادر و دریانوردی جمهوری اسلامی ایران (دستگاه اجرایی (Administration) در این دستورالعمل متراffد با سازمان بنادر و دریانوردی میباشد.)
- مقامات سازمان بنادر و دریانوردی : در این دستورالعمل به معنای اداره ثبت کشتیهای سازمان بنادر و دریانوردی میباشد.
- متخصص : یعنی هر فرد یا شرکت یا هر نهاد خصوصی یا عمومی اعم از این که دارای شخصیت حقوقی باشد یا نباشد از جمله یک دولت یا هرکدام از بخش های تشکیل دهنده آن.
- مالک کشتی : یعنی مالک ، از جمله مالک ثبت شده ، اجاره کننده کشتی لخت ، نهاد مدیریتی و یا عملیاتی کشتی میباشد .
- مالک ثبت شده کشتی : یعنی شخص یا اشخاص ثبت شده بعنوان مالک کشتی یا در صورت فقدان ثبت ، شخص یا اشخاصی که مالک کشتی هستند با این حال در مورد

کشتی تحت مالکیت دولت و تحت کنترل عملیاتی توسط شرکتی که در آن دولت بعنوان نهاد عملیاتی کشتی مزبور ثبت شده، مالک ثبت شده به چنین شرکتی اطلاق خواهد شد.

- نفت سوخت: یعنی هر نوع نفت هیدرو کربن معدنی، از جمله روغن روان کننده ای که در امر راهبری یا رانش کشتی مورد استفاده قرار گرفته یا خواهد گرفت و هرگونه رسوبات چنین نفتی.

- کنوانسیون مسئولیت مدنی: یعنی کنوانسیون بین المللی مسئولیت مدنی ناشی از خسارت آلدگی نفتی، مصوب 1992 میلادی (برابر 1371 ه. ش) آن طور که اصلاح شده است.

- گواهینامه: به معنای گواهینامه لازم تحت ماده 7/2 کنوانسیون میباشد.

- کارت آبی (Blue Card): یعنی گواهینامه ای که بعنوان مدرک بیمه در رابطه با ماده 7/1 کنوانسیون ارائه میگردد.

توجه: اصطلاحات بکار رفته در این دستورالعمل که در بخش تعاریف به آنها اشاره نشده است میباشد با همان معانی مندرج در متن کنوانسیون در نظر گرفته شوند.

4- درخواست گواهینامه:

4-1: درخواست گواهینامه میباشد در موعد لازم در قالب فرم ضمیمه یک این دستورالعمل به مقامات سازمان بنادر و دریانوردی ارائه گردد.

4-2: تشکیل پرونده درخواست می تواند تحت یکی از نامهای ذیل قرار گیرد:

4-2-4: نهاینده حقوقی مالک کشتی؛ یا

4-2-4: یکی از کارکنان معرفی شده توسط مالک کشتی؛ یا

4-2-4: یکی از کارکنان معرفی شده توسط شرکتی که کشتی تحت مدیریت آن میباشد؛ یا

4-2-4: توسط اجاره کننده لخت کشتن .

5- هزینه درخواست :

- هزینه درخواست گواهینامه از طرف مقامات سازمان بنادر و دریانوری محاسبه و اعلام خواهد گردید و در حال حاضر مبلغ ..... ریال به ازاء صدور هر گواهینامه مقرر گردیده است .

- رسید پرداخت هزینه درخواست میباشد بهمراه فرم تکمیل شده درخواست ارائه گردد.

6- استثنایات :

با در نظر گرفتن ملزومات ماده 4 کنوانسیون ، شرایط ذیل قابل اعمال میباشد :

6-1: گواهینامه صادره تحت این دستورالعمل خسارت آلدگی تحت کنوانسیون مسئولیت مدنی را در بر نخواهد گرفت ، اعم از این که غرامت به موجب کنوانسیون مذبور قابل پرداخت باشد یا نباشد .

6-2: سازمان بنادر و دریانوری ممکن است تحت شرایط خاص ، تصمیم بگیرد تا دامنه شمول این دستورالعمل را به کشتی های جنگی ایرانی ، کشتی های تدارکاتی نیروی دریایی یا سایر کشتی های تحت مالکیت یا مدیریت عملیاتی دولت را که در زمان استفاده تنها برای مقاصد غیر بازرگانی دولت مورد استفاده قرار می گیرد تعمیم دهد ، که در این صورت مراتب میباشد با تصریح شرایط چنین اعمالی به آگاهی دبیر کل سازمان جهانی دریانوری رسانده شود .

7- تحدید مسئولیت :

رژیم قابل اعمال به منظور اجرای این دستورالعمل و آنچه تحت ماده 7 کنوانسیون بعنوان ملزومات بیمه اجباری یا تضمین مالی ایجاب میگردد ، کنوانسیون تحدید مسئولیت دعاوی دریایی ، 1976 میلادی (برابر با 1355 هـ . ش) آن طور که اصلاح شده میباشد .

8- بیمه اجباری یا تضمین مالی :

8-1 : این بخش براساس ماده 7 کنوانسیون و با ارجاع به قسمتی میباشد که مالک ثبت شده کشتی ملزم به داشتن بیمه یا تضمین مالی دیگر برای کشتی مورد درخواست بوده و براین اساس شرایط پذیرش بیمه یا تضمین مالی مجبور را توسط مقامات سازمان بنادر و دریانوردی تصریح مینماید .

8-2 : در زمانی که مقامات سازمان بنادر و دریانوردی اطمینان حاصل کردند که شرایط اشاره شده در بند 1-8 از این قسمت رعایت گردیده ، گواهینامه لازم برمنای ملزومات کنوانسیون برای هرکشته صادر خواهد گردید .

8-3 : مقامات سازمان بنادر و دریانوردی ممکن است تحت شرایط خاص و حسب صلاحیت تصمیم به صدور یا گواهی گواهینامه اشاره شده در بند 2-8 این قسمت را برای کشتی های ثبت شده در کشورهای غیر متعاهد بگیرند .

8-4 : گواهینامه اشاره شده در این قسمت میباشد براساس الگوی مقرر شده در ضمیمه 2 این دستورالعمل باشد .

8-5 : اصل گواهینامه میباشد روی کشتی مربوطه باشد و یک کپی از آن نزد مقاماتی باشد که سوابق ثبت کشتی را نگهداری میکنند که همان مقامات سازمان بنادر و دریانوردی میباشند اعم از اینکه کشتی ثبت شده در جمهوری اسلامی ایران باشد یا اینکه گواهینامه توسط مقامات سازمان بنادر و دریانوردی صادر یا گواهی شده باشد .

8-6 : اگر امکان از بین رفتن بیمه یا تضمین مالی دیگر بعلی غیر از انقضای مهلت اعتبار بیمه یا تضمین مشخص شده در گواهینامه قبل از سپری شدن سه ماه از تاریخی که در آن اعلامیه انقضاء آن به مقام های مذکور در بند 5-8 فوق داده شده وجود داشته باشد ، بیمه یا تضمین مالی دیگر ، الزامات این ماده را تأمین نخواهد کرد ، مگر اینکه گواهینامه به این مقامها تسليم یا گواهینامه جدیدی ظرف مدت مذکور صادر شده باشد .

مفاد اخیر الذکر باید بطور مشابه در مورد هر اصلاحیه ای در بیمه یا تضمینی که الزامات این ماده را پوشش نمی دهد اعمال شود .

7- شرایط پذیرش بیمه یا سایر تضمین مالی به شرح مندرج در ضمیمه 3 این دستور العمل میباشد.

9- صدور گواهینامه توسط مؤسسات یا سازمانهای مجاز:

1- مقامات سازمان بنادر و دریانوردی میتوانند به یک مؤسسه یا سازمان به رسمیت شناخته شده توسط خود اجازه دهند تا گواهینامه موضوع بخش 8 این دستور العمل را صادر نماید که در این صورت رعایت شرایط ذیل الزامی است :

1-1-9: مؤسسه یا سازمان اشاره شده در بند (1-9) موظف است تا مقامات سازمان بنادر و دریانوردی را از صدور هر گواهینامه آگاه نماید .

1-2-9: مقامات سازمان بنادر و دریانوردی میبایست کامل بودن و صحت گواهینامه ای را که بدین شکل صادر شده است کاملاً تضمین نماید و متعهد گردد که از اتخاذ ترتیبات لازم برای تحقق این تعهد ، اطمینان حاصل نماید .

2-9: متعاقباً ، مقامات سازمان بنادر و دریانوردی میبایست موارد ذیل را به اطلاع دبیر کل سازمان جهانی دریانوردی برسانند :

1-2-9: مسئولیت ها و شرایط خاص اختیار تفویض شده به مؤسسه یا سازمان به رسمیت شناخته شده توسط آنان ;

2-2-9: رفع اثر از چنین تفویض اختیاری ; و

2-2-9: تاریخی که از آن اختیار مذبور یا رفع اثر از چنین تفویض اختیاری نافذ می گردد .

3-9: اختیار تفویض شده تا سه ماه قبل از تاریخی که در آن ، اطلاعیه ای به این منظور به دبیر کل داده شده است ، نافذ نخواهد شد .

9-4: مؤسسه یا سازمانی که تحت ملزومات این بخش مجاز به صدور گواهینامه است باید حداقل مجاز شده باشد که اگر شرایطی که به موجب آنها گواهینامه ها صادر شده است، حفظ نشود، از این گواهینامه رفع اثر نماید. در تمام موارد، مؤسسه یا سازمان باید چنین رفع اثرهایی را به مقامات سازمان بنادر و دریانوردی بدون تأخیر گزارش نماید.

10- زبان رسمی گواهینامه :
گواهینامه باید به زبان انگلیسی و فارسی باشد.

11- اعتبار گواهینامه :
مدت اعتبار گواهینامه بر مبنای تاریخ شروع و انقضای درج شده در کارت آبی یا تضمین مالی دیگر میباشد که در هر صورت نمی بایست از 12 ماه تجاوز نماید.

12- اصلاحات یا بازنگری :
این دستورالعمل مشمول اصلاحات یا بازنگری در راستای اصلاحات یا بازنگری های اثر گذاربر "کنوانسیون" و یا کنوانسیون تحدید مسئولیت دعاوی دریایی مصوب 1976 میلادی آن طور که اصلاح شده و براساس ملزومات سیستم کیفی سازمان بنادر و دریانوردی میباشد.

Annex-I (ضمیمه ۱)

فرم درخواست صدور گواهینامه تحت کنوانسیون بین المللی مسئولیت مدنی در قبال خسارت آلودگی ناشی از نفت سوخت کشتی ها مصوب 2001 میلادی

Application Form for issuance of "Certificate" under International Convention on Civil Liability for Bunker Oil Pollution Damage,2001

PARTICULAR OF THE VESSEL	
Name of the vessel	
IMO Number	
Distinctive Number/Letters	
Port of Registry	
Flag State of the vessel	
GT(Gross Tonnage)	

APPLICANT	
Name of applicant (Company Name)	
Registered address of applicant	
Post Code	
Country	
Title of Applicant	
Telephone number(Including Country & Area codes)	
E-mail Address	

THE SECURITY	
Type of Security	
Duration of Security (Issue & Expiry Dates)	

Date of application:	Full name:
	Title:
	Signature:

Note: The ship's particular is to be precisely in accordance to the entries in the ship's "Certificate of Registry".

توجه : مشخصات کشتی مبایست دقیقاً منطبق با مشخصات مندرج در گواهینامه ثبت کشتی باشد .

Annex-II (ضمیمه ۲)

دولت جمهوری اسلامی ایران

Certificate No.....

Government of Islamic Republic of Iran

وزارت راه و ترابری

Ministry of Roads & Transportation

سازمان بنادر و هوانوردی

Port and Maritime Organization of Islamic Republic of Iran

گواهینامه بیمه یا سایر ضمانتهای مالی در رابطه با مسئولیت مدنی ناشی از خسارت آبادگی با نفت سوخت کشته‌ها

CERTIFICATE OF INSURANCE OR OTHER FINANCIAL SECURITY IN RESPECT OF CIVIL LIABILITY FOR BUNKER OIL POLLUTION DAMAGE

صدره بر اساس مفاد ماده (۷) کنوانسیون بین المللی مسئولیت مدنی در قبال خسارت آبادگی ناشی از نفت سوخت کشته‌ها، مصوب سال ۲۰۰۱

Issued in accordance with the provisions of article 7 of the International Convention on Civil Liability for Bunker Oil Pollution Damage, 2001

Name of Ship	Distinctive Number or Letters	IMO Identification Number	Ship	Port of Registry	Name and full address of the principle place of business of the registered owner

This is to certify that there is in force in respect of the above-named ship a policy of insurance or other financial security satisfying the requirements of article 7 of the International Convention on Civil Liability for Bunker Oil pollution Damage, 2001.

گواهی می شود که برای کشتی فوق یک بیمه نامه یا ضمانت مالی دیگر وفق ملزومات ماده (۷) کنوانسیون بین المللی مسئولیت مدنی در قبال خسارت آبادگی ناشی از نفت سوخت کشته‌ها، مصوب سال ۲۰۰۱ موجود می باشد

Type of Security..... نوع ضمانت.....

Duration of Security..... مدت ضمانت.....

Name and address of the insurer(s) or guarantor(s)..... نام و نشانی بیمه گر(ها) یا ضامن(ها).....

Name.....

Address.....

This certificate is valid until.....

Issued by the Government of Islamic Republic of Iran on

(please see note(I) in next page)

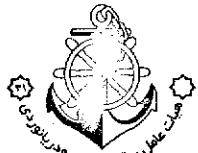
Director General Maritime Affair

(1) *The following text should be used when a State Party avails itself of section 9 of these Instructions (Article 7(3) of the convention):*

The present certificate is issued under the authority of the Government of Islamic Republic of Iran,
by..... (Name of institution or organization)

At..... On.....
(Place) (Date)

.....
(Signature and Title of issuing or certifying official)

ضمیمه ۳

معیار پذیرش بیمه یا تضمین مالی دیگر تحت بخش ۸ از این دستور العمل

۱- این ضمیمه با عنایت به راهنمای پذیرفته شده در نود و هفتمنی اجلاس کمیته حقوقی سازمان جهانی دریانوردی نوشته شده است . این راهنما با عنوان " راهنمای پذیرش مدارک از شرکت‌های بیمه ، ارائه دهندهان تضمین مالی و کلوب های پی اند آی " در ضمیمه سوم گزارش اجلاس مذکور با شماره سند LEG 97/15 ثبت گردیده است .

۲- براساس این ضمیمه قبول مدارک از شرکت های بیمه ، ارائه دهندهان تضمین مالی کلوب های بیمه پی اند آی که در بخش ۸ این دستورالعمل به آنها اشاره گردیده است منوط به در نظر گرفتن موارد ذیل میباشد .(در تمامی موارد حق سازمان بنادر و دریانوردی در بررسی صحت و مدارک ارائه شده محفوظ و تصمیم مقتضی پس از بررسی نهایی اتخاذ خواهد شد .)

۱-۲ : کارت آبی که توسط کلوب های پی اند آی عضو گروه بین المللی کلوب های پی اند آی (که من بعد با عنوان IG به آن اشاره خواهد شد) در زمانی که امکان بررسی صحت کارت از طریق وب سایت کلوب پی اند آی و یا IG امکان پذیر باشد مورد قبول میباشد (فرمت الکترونیک کارت آبی نیز پس از تائید صحت و اصالت توسط مقامات سازمان بنادر و دریانوردی مورد قبول میباشد).

توجه : جهت بررسی وضعیت یک کشتی که تحت پوشش یکی از کلوب های پی اند آی عضو IG باشد میتوان با مراجعه به وب سایت www.igpandi.org و گزینه "Search" بررسی لازم را انجام داد .

لیست کلوب های پی اند آی عضو IG به شرح ذیل میباشد :

- 1.American Steamship Owners P&I Association, Inc
- 2.[Gard P&I \(Bermuda\) Ltd.](http://Gard P&I (Bermuda) Ltd.)
- 3.Assuranceforeningen Skuld
- 4.The Britannia Steam Ship Insurance Association Ltd
- 5.The Japan Ship Owners' Mutual Protection & Indemnity Association
- 6.The London Steam-Ship Owners' Mutual Insurance Association Ltd
- 7.The North of England Protecting & Indemnity Association Limited

- 8.The Shipowners' Mutual Protection & Indemnity Association (Luxembourg)
- 9.The Standard Steamship Owners' Protection and Indemnity Association (Bermuda) Ltd
- 10.The Steamship Mutual Underwriting Association (Bermuda) Limited
- 11.The Swedish Club
- 12.United Kingdom Mutual Steamship Assurance Association (Bermuda) Ltd
- 13.The West of England Ship Owners Mutual Insurance Association (Luxembourg)

2-2: در صورتی که مقامات سازمان بنادر و دریانوردی در زمان بررسی مدارک متوجه مراجع ارائه شده اشتباهی از سوی درخواست کننده شوند ، میتوانند با در نظر گرفتن شرایط ذیل یک کپی از گواهینامه را تائید نمایند :

- چنان اشتباه اساسی و مهم نبوده و اعتبار مدرک بیمه (کارت آبی) را به مخاطره نمی اندازد .
- مدرک بیمه (کارت آبی) اصلاح شده ، ظرف 15 روز پس از تائید گواهینامه اشاره شده در بند (2-2) بالا به مقامات سازمان بنادر و دریانوردی ارائه گردد .

3-2: مقامات سازمان بنادر و دریانوردی پس از دریافت کارت آبی یا مدارک مشابه از شرکت بیمه ، ارائه دهنگان تضمین مالی و کلوب های پی اند آی خارج از IG به بررسی صحت و اعتبار آن در رابطه با استطاعت مالی شرکت ارائه دهنده جهت حصول اطمینان از توانایی آن شرکت در جبران فوری و مناسب قربانیان حادثه آلودگی می پردازند .

باید به این امر نیز توجه گردد که وظیفه اثبات قدرت مالی و استطاعت در جبران دیون مربوطه همواره بر عهده شرکت های اشاره شده در این بند (شرکت بیمه ، ارائه دهنگان تضمین مالی و کلوب پی اند آی) میباشد .

توجه : کارت آبی اشاره شده در بند 3-2 ، پس از احراز اصالت و در صورت تائید مقامات سازمان بنادر و دریانوردی ، بصورت الکترونیک نیز قابل پذیرش میباشد .

4-2: حسب تقاضا و چنانچه از نظر مقامات سازمان بنادر و دریانوردی اقتضاء نماید ، اطلاعات مربوط به کلوب های پی اند آی پذیرفته شده خارج از IG با دولتها متعاهد دیگر تبادل خواهد شد .

5-2: ضوابط فهرست شده ذیل آنهایی هستند که توسط مقامات سازمان بنادر و دریانوردی جهت بررسی صحت کارت آبی بغير از آنچه در بند (1-2) این ضمیمه آمده ، یا مدارک مشابه شامل مدرک ارائه شده از کلوب های پی اند آی خارج از IG در نظر گرفته می شوند :

5-5-2: مدارک کافی دال بر قدرت مالی و استطاعت پرداخت دیون در نظر گرفته شده توسط شرکت ارائه کننده بیمه اجباری یا تضمین مالی دیگر تحت بخش 8 از این دستورالعمل که در این بخش با نام شرکت به آن اشاره خواهد شد . مدارک اشاره شده میتواند در قالب حسابرسی تراز مالی شرکت در سه سال گذشته باشد که اصالت آن توسط شرکت حسابرسی معتبر تائید و امضاء گردیده باشد .

5-5-2: مدارک کافی دال بر تائید فعالیت قانونی در زمینه بیمه از سوی مقامات مریوطه در کشور محل فعالیت (در جمهوری اسلامی ایران تائیدیه میباشد از طرف بیمه مرکزی باشد) .

5-5-2: مدارک کافی مبنی بر پوشش انتکایی شرکت برای مسئولیت های متحمله تحت کنوانسیون و بر طبق کنوانسیون بین المللی تحدید مسئولیت برای دعاوی دریایی مصوب سال 1976 میلادی ، آنطور که اصلاح شده است .

5-5-4: تائید پوشش جهت خطرات ناشی از عملیات ترویریستی و مسئولیت متحمل شده تحت کنوانسیون ناشی از چنین خطری .

5-5-2: در صورت عملی بودن و صلاحیت مقامات سازمان بنادر و دریانوردی رتبه بندی شرکت بیمه ویا بیمه گر انتکایی توسط یک آژانس رتبه بندی غیر وابسته و شناخته شده و مورد تائید سازمان بنادر و دریانوردی .

6-2: علاوه بر ضوابط فوق الاشاره ، مقامات سازمان بنادر و دریانوردی میتوانند حسب مورد تقاضای اطلاعات بیشتری را از درخواست کننده گواهی نامه بنمایند .

